

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
r é s z í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.X.10.292/2019/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Tánczos Rita bíró

A felperes: felperes neve
cím

A felperes képviselője:
. Megyesi Ügyvédi Iroda
. Megyesi Attila ügyvéd
cím

Az alperes: alperes neve
cím

Az alperes képviselője:
. Mayer M. Balázs ügyvéd
cím

A per tárgya: munkaviszony megszüntetés
jogellenességének jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.106/2019/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
33.M.863/2017/38.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.106/2019/5. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti. Azon rendelkezését, amellyel a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 33.M.863/2017/38. számú ítéletének a felperest kártérítésként megillető elmaradt jövedelem összegét megállapító rendelkezését helybenhagyta, az elsőfokú

bíróság ítéletére kiterjedően hatályon kívül helyezi, és ebben a körben a Budapest Környéki Törvényszéket mint elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás költségét 20.000 (húszezer) forintban és 5.400 (ötezer-négyszáz) forint áfa-ban, a felülvizsgálati eljárás illetékét 135.800 (százharmincötezer-nyolcszáz) forintban határozza meg, amelynek viseléséről az új határozatot hozó bíróság fog dönten.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2007. április 27-től állt határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel, állatorvos munkakörben. Munkahelye az Ü... úti T... volt.
- [2] Munkaviszonyát az alperes 2017. március 1-jén kelt felmentéssel, 30 nap felmentési idővel szüntette meg. A felmentés indoka a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 30/A. § (1) bekezdés szerinti nem megfelelő munkavégzés volt. Felperes terhére rótták az adminisztrációs hiányosságokat, amelyek ellehetetlenítik a hatósági ellenőrzést vagy annak rekonstruálását, hogy az állatállományt érintő milyen jelentős események történtek. Kifejtette, hogy a T... működése nem felel meg a vonatkozó jogszabályoknak, így különösen, de nem kizárólagosan a „kölcsonös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 81/2009. (VII. 10.) FVM rendeletnek", továbbá „a mezőgazdasági agrárvidék fejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. XVII. törvény" rendelkezéseinek. A nem megfelelő munkavégzésből adódó mulasztások és szabályszegések nem teszik lehetővé a T... előírás szerinti működését, amely az alperes neve működésében jelentős anyagi, jogi és reputációs kockázatot jelent.
- [3] A felperes 2000. január 21-től vezető tisztségviselője és 2000. február 10-től beltagja a ...-P... E... Sz... és K... Betéti Társaságnak, amelynek 2015. évben 78.000 forint, 2016. évben 486.000 forint, 2017. évben 538.000 forint volt az adózott eredménye.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a közalkalmazotti jogviszonyát jogellenesen szüntette

meg, és elsődlegesen annak jogkövetkezményeként 2017. április 1-től 2018. október 19-éig elmaradt jövedelem címén a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 82. § (2) bekezdése alapján havi 163.200 forint illetményből levonva 18,5 % járulékot havi 133.824 forint, összesen 1.605.888 forint, valamint a felmentés jogellenességétől függetlenül két havi felmondási időre járó távolléti díj, összesen 326.400 forint kifizetésére kérte az alperest kötelezni. Másodlagosan a felmondás jogellenességére tekintettel két havi felmentési időre járó távolléti díjat igényelt. Ezen kívül a Kjt. 37. § (6) bekezdés d) pontja szerint négy havi távolléti díjnak megfelelő végkielégítés, összesen 652.800 forint kifizetését kérte. A fenti összegek után kamatot is igényelt.

- [5] Álláspontja szerint a felmentés indoka nem valós, nem világos és nem okszerű.
- [6] A felperes arra is hivatkozott, hogy a felmentés a joggal való visszaélés tilalmába ütközött a Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 7. § (1) bekezdése szerint. Felmentésének valós indoka személycsere volt, az általa végzett munkával szakmai szempontok alapján nem merült fel probléma.
- [7] Az elmaradt jövedelem összecszerúsége körében arra hivatkozott, hogy a felperesnek a ...-P... Bt.-ből származó munkabére nem vehető figyelembe elmaradt jövedelmet csökkentő tényezőként, mivel a megélhetése biztosítására 2017. áprilisától saját betéti társaságából kényszerült munkabért utalni magának. Ugyanakkor ez nem tekinthető megtérült jövedelemnek, mert valójában a saját vagyonának átcsoportosításáról van szó, amelyre az alperes jogellenes magatartása következtében kényszerült. A ...-P... Á... és Sz... K... Bt.-nek 2000. január 1-je óta vezető tisztségviselője a felperes, és a betéti társaságának bevételei éppen azokban az években növekedtek jelentősen, amelyek alatt a felperes az alperessel jogviszonyban állt. 2015. évben adózott eredménye 78.000 forint, 2016-ban ez 486.000 forintra, 2017. évben pedig 538.000 forintra emelkedett.
- [8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte arra hivatkozással, hogy a felmentés indoka valós és okszerű volt, az abban foglaltak világosan rögzítették, hogy a felperessel szemben milyen problémák merültek fel.
- [9] Az elmaradt jövedelem körében arra hivatkozott, hogy a felperesnek a saját tulajdonában álló bt-ből származó jövedelme is máshonnan megtérült jövedelemnek minősül, ezért azt az Mt. 172. § (1) bekezdés b) pontja alapján azt levonásba kell helyezni.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 33.M.863/2017/38. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen a felperesnek kártérítés címén 1.605.888 forint elmaradt jövedelmet ezen összeg kamatával, valamint 652.800 forint végkielégítést. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte alperest perköltség fizetésére, míg az illetéket az állam viseli.
- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint arra megalapozottan hivatkozott az alperes, hogy a konkrét adminisztrációs teendők ugyan nem képezték a munkaköri leírás részét, ez azonban nem jelenti azt, hogy annak elvégzése nem tartozott a felperes feladatai közé. A rendelkezésre álló bizonyítékok azonban nem támasztották alá, hogy a felperes adminisztrációs mulasztást követett volna el.
- [12] A bíróság nem vette figyelembe az alperes azon előadását sem, hogy a **H... Gy... T... és K...** által bevételezésre került állattetemek nem szerepelnek a **T...** nyilvántartásában, és nem értékelte a ... számú előkészítő irat A/1. számú kimutatását, mivel a felmentés ezt az indokot nem tartalmazta. Megállapította, hogy arra alaptalanul hivatkozott az alperes, hogy a felperesnek a gyógykezelési és elhullási naplón kívül további nyilvántartásokat kellett volna vezetnie a gyógyászati termékekről szóló 128/2009. (X. 6.) FVM rendelet 11. § (6) bekezdése és 76. § (5) bekezdése alapján.
- [13] Mindezekre tekintettel ítéletében megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg felmentéssel a felperes közalkalmazotti jogviszonyát.
- [14] A bíróság a Kjt. 38. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 82. § (1) bekezdését hívta fel a jogkövetkezmények alkalmazása körében. 2017. április 1-től 2018. október 19-éig 18 hónapra és 15 munkanapra havi 133.824 forint figyelembevételével - a kérelemhez kötöttség elve alapján - kártérítés címén 1.605.888 forint elmaradt jövedelem kifizetésére kötelezte az alperest.
- [15] Az elsőfokú bíróság elfogadta a felperes álláspontját arról, hogy kára származott abból, miszerint az alperesnél fennállt jogviszonyának megszüntetését követően a saját bt-jéből kellett jövedelmet kivennie, ahonnan a becsatolt ... igazolás és a Bt. taggyűlési jegyzőkönyvei alapján a felperesnek az alperesnél fennállt jogviszonya alatt is bevétele származott. A 2015. évi beszámoló 78.000 forintot, 2016. évi beszámoló 486.000 forintot, míg a 2017. évi beszámoló 538.000 forintot rögzített a bt. adózott eredményeként. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság az itt elért jövedelmet nem tekintette levonandó, máshonnan megtérült jövedelemnek.
- [16] Az Mt. 160. §-a alapján kamatfizetésre is kötelezte az alperest 2017. március 2-tól kezdődően.
- [17] Az elsődleges kereseti kérelemként - a felmentés jogellenességétől függetlenül - igényelt felmentési időre járó távolléti díj iránti kereseti kérelmet elutasította, mivel az Mt. 82. § (4) bekezdése

alapján a jogellenesség jogkövetkezményeként az elmaradt jövedelem helyett lehet felmentési időre járó távolléti díjnak megfelelő összeget kérni.

- [18] A bíróság az Mt. 82. § (3) bekezdése és a Kjt. 37. § (6) bekezdés d) pontja alapján négy havi végkielégítés kifizetésére kötelezte az alperest, összesen 652.800 forint összegben.
- [19] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.106/2019/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az alperest másodfokú perköltség viselésére és kimondta, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [20] A másodfokú bíróság ítélete szerint az elsőfokú bíróság az ügy elbírálásához szükséges tényállást megfelelő alaposággal tárta fel, és abból helytálló jogkövetkeztetést vont le. Azzal a másodfokú bíróság egyetértett, a fellebbezésben előadott érvek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására nem látott indokot.
- [21] A másodfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során miért és mennyiben jutott helytálló következtetésre a felmentés jogellenességével összefüggésben.
- [22] Egyetértett az összecszerűségekre vonatkozó ítéleti döntéssel is. A közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként igényelt elmaradt jövedelem érvényesíthető összegét - a közalkalmazotti jogviszonyban is irányadó - Mt. 82. § (2) bekezdése a közalkalmazott 12 havi távolléti díjában korlátozza. A felperes az elmaradt jövedelem megtérítését a 2017. április és 2018. október közötti időre kérte, állítva, hogy ebben az időszakban megtérült jövedelme nem volt, így a tényleges elmaradt jövedelem láthatóan meghaladta a törvényi limitet, annál magasabb összeg pedig nem volt megállapítható. Ezért azt havi bontásban sürgősen levezetni, ilyen kötelezettséget az alperes által hivatkozott 3/2014. (III. 31.) KMK vélemény sem ír elő.
- [23] A felperes havi távolléti díja a felmentéskor 163.200 forint volt, annak az egy évi összege - azaz a törvényi limit - 1.958.400 forint. A kereseti kérelemhez kötöttség elve alapján az elsőfokú bíróság ennél alacsonyabb összeg megfizetésére kötelezte az alperest.
- [24] A másodfokú bíróság a bt-ből származó megtérült jövedelem figyelembevételére kapcsán is egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével. A fellebbezésében az alperes maga hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.357/2000. számú határozatára, amelynek az elvi részében foglaltak irányadóak a hatályos szabályozásra is. Eszerint az elmaradt munkabér összegét azzal a jövedelemmel kell csökkenteni, amit a munkavállaló a jogellenes megszüntetést követően létesített jogviszonyában ténylegesen elért. A per adatai alátámasztották, hogy a felperes betéti társasága már az alperessel fennállt jogviszonya idején is létezett, annak pedig nincs

jelentősége, hogy a jogviszony megszüntetése után milyen összeget és milyen jogcímen vett ki a bt-ből. Ezért az nem képezi a kárenyhítési kötelezettség körébe tartozó megtérült jövedelem részét.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [25] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és annak megállapítását kérte, hogy a felperesnek a vele közölt felmentéssel összefüggésben nem keletkezett kára. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozta, harmadlagosan pedig a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését követően az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Perköltséget is igényelt.
- [26] A felülvizsgálati érvelés szerint a másodfokú bíróság ítélete sérti az Mt. 169. §-át, 172. § (1) bekezdés b) pontját, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 163. §-át, 206. §-át és a 221. §-ában foglaltakat.
- [27] Álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróság jogellenesen állapította meg az elmaradt és megtérült jövedelem mértékét, figyelmen kívül hagyva az Mt. 172. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint a 3/2014. (III. 31.) KMK véleményben és a 6/2016. (XI. 28.) KMK véleményben foglaltakat.
- [28] A 3/2014. (III. 31.) KMK vélemény 3. pontja alapján „Az elmaradt jövedelemnek az Mt. 169. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott elemei tételenként érvényesíthetők az egyes jogcímek és azok összegszerűsége megjelölésével. A munkavállalóra háruló bizonyítási teher keretei között a munkavállaló bizonyítási indítványa alapján a munkáltatót a bíróság kötelezheti a szükséges adatok és rendelkezésre álló számítások szolgáltatására.”.
- [29] A felperes csak a 2016-os és 2017-es adóévre vonatkozó N... A...- és V... által kiállított jövedelem igazolást csatolta, amely nem alkalmas a megtérült jövedelem bizonyítására, és a Kúria által meghatározott követelményeknek sem tesz eleget. Egyrészt azért, mert az igazolások nem tartalmazták az elmaradt jövedelem tételes bontását, másrészt a 2017-es ... kimutatás egész évre rögzíti a megtérült jövedelmet. Tekintettel a leírtakra, jogszabályellenes, és sérti az Mt. 169. § és a Pp. 206. §-ában foglaltakat a másodfokú bíróság azon megállapítása, hogy „a tényleges elmaradt jövedelem láthatóan meghaladta a törvényi limitet, annál magasabb összeg pedig nem volt megállapítható, ezért azt havi bontásban szükségtelen lett volna levezetni”.
- [30] A 6/2016. (XI. 28.) KMK véleményben rögzítettekre hivatkozva az alperes felülvizsgálati érvelése szerint a másodfokú bíróság a számítás és bizonyítás tekintetében hivatalból tett megállapításokat.

- [31] Az összegszerűség megítéléséhez szükséges lett volna az elmaradt jövedelem jogcímén igényelt kártérítési összeg tételes kimutatására, enélkül a bíróságok súlyosan megsértették a Pp. 163. §-ában foglaltakat. Sérültek továbbá a Pp. 221. §-ában foglalt rendelkezések, mivel a törvényi követelményekkel szemben a bizonyítékok mérlegelését és egyeztetését nem megfelelően végezték el, az alperes hivatkozásai közül egyes bizonyítékokat nem vettek figyelembe, és indokolásukban a döntés jogszabályi alapjait nem jelölték meg.
- [32] Az alperes az eljárás során következetesen hivatkozott arra a tényre, hogy a felmentést követően a **...-P...** Bt-ből származó jövedelem megtérült jövedelemnek számít, így az Mt. hivatkozott pontja alapján a kártérítés összegéből azt le kell vonni. Téves a másodfokú bíróság ezzel ellentétes álláspontja.
- [33] A Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.357/2000. számú döntésében foglaltak szerint a kártérítés mértékét csökkenteni kell azzal a jövedelemmel, amit „a munkavállaló a jogellenes megszüntetést követően létesített munkaviszonyában vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyában ténylegesen elért”. Eszerint - tekintettel arra, hogy ez egy diszjunktív feltétel - nem szükséges, hogy a jogviszony a felmondást követően jöjjön létre. Ezt támasztja alá a döntés későbbi megállapítása is, miszerint „nemcsak a munkaviszonyból eredő, hanem a máshonnan, egyéb jogcímén elért jövedelem is levonható”.
- [34] A BH 1999.43. számú eseti döntésben hozott rendelkezés szerint tisztázni kell, hogy a felperes vállalkozásából származó jövedelme miként alakult a munkaviszonyának megszűnése előtt és azt követően. Csak az a jövedelem vonható le a kiesett időre járó munkabérből, ami meghaladta a munkaviszony mellett megszerzett jövedelmet.
- [35] Ebből következően a bíróságoknak vizsgálniuk kellett volna a megtérült jövedelmet, jogcím szerinti tételes bontásban, és ezt kellett volna összevetni a jogviszony fennállása alatt elért, bt-ből származó jövedelmekkel. Mivel ez nem történt meg, a bíróságok megsértették a Pp. 163. §-ában foglaltakat.
- [36] A felülvizsgálati érvelésében az alperes hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Mfv.II.10.890/1998. számú eseti döntésben foglaltakra. Ebben ugyanis rögzítette, hogy „a munkaviszonyon kívül elért jövedelmet akkor is levonásba kell helyezni, ha a munkavállaló az eredményt vállalkozásából nem veszi ki”. Ennek értelmében, ha a munkavállaló a saját betéti társaságából bármilyen munkavégzésre irányuló jogviszony alapján jövedelmet szerez, azt a bíróságok kötelesek megtérült jövedelemként a kártérítés összegéből levonni.
- [37] A bérkarton és a felperes előadása alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes a jogviszony megszűnését követően létesített munkaviszonyt saját betéti társaságával. Ezen jogviszony új jogviszonynak tekintendő, hiszen a jövedelem mind összegében, mind jogcímében eltért a közalkalmazotti jogviszony fennállása alatt szerzett jövedelemtől.

- [38] Fentiek alapján az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet iratellenes megállapításokat tesz, ezáltal sérült a Pp. 206. §-a, illetve a Pp. 163. §-ában megfogalmazottak.
- [39] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.
- [40] Hivatkozása szerint a Kúria több ügy kapcsán kimondta, hogy a felülvizsgálati eljárásban nincs helye a bizonyítékok felülmérlegelésének, az alperes felülvizsgálati kérelmében pedig éppen ezt kéri.
- [41] A felperes a bíróság felhívásának eleget téve csatolta a 2016. évre és 2017. évre a ... által kiállított jövedelemigazolásokot, és 2018. augusztus 21. napján előterjesztette keresetpontosítását a munkaviszony munkáltató általi jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeinek egyes kérdéseiről szóló 3/2014. (III. 31.) KMK véleménnyel összhangban.
- [42] A 3/2014. (III. 31.) KMK vélemény és az Mt. 172. § (2) bekezdése alapján keresete összegszegét a társadalombiztosítási szabályok szerinti járulékok levonásával (nyugdíjjárulék 10 %, természetbeni egészségbiztosítási járadék 4 %, pénzbeli egészségbiztosítási járadék 3 %, munkaerő-piaci járulék 1,5 %, összesen 18,5 %) csökkentett mértékben határozta meg,
- [43] Felperes a peres eljárás során igazolta, hogy a jogellenes felmentést követően törekedett arra, hogy munkát találjon, erre tekintettel pedig csatolta a benyújtott pályázatait, amelyek nem vezettek eredményre.
- [44] Helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes saját betéti társaságából kiutalt jövedelmét nem kell az elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítéssel összefüggésben csökkentő tényezőként figyelembe venni, tekintettel arra, hogy a csatolt ... igazolások alapján az alperessel fennállt munkaviszonya alatt is származott bevétele a ...-P... Bt.-ből. Az igazolásokból kitűnik, hogy a felperes betéti társasága bevételei azokban az években növekedtek jelentősen, amelyek alatt alperessel jogviszonyban állt.
- [45] Tekintettel arra, hogy az alperes 2017. március 2-án megszüntette a felperes munkaviszonyát, akinek megélhetését biztosítani kellett, ezért 2017. áprilisától saját betéti társaságból kényszerült munkabért utalni magának. Ezt a csatolt bérkartonnal igazolta. Felperes minden hónapban 107.065 forintot vont el a társaságtól munkabér címén.
- [46] Ezen kifizetéseket azonban nem lehet az alperes általi jogszerűtlen felmondás következtében járó elmaradt munkabérbe beszámítani. Gazdasági társaságot általában jövedelemszerzés, illetve befektetés céljából alapítanak. A már hivatkozott munkabér kifizetések nem tekinthetők jövedelemnek, ugyanis valójában a felperes saját vagyonának átcsoportosításáról van szó, amelyre hangsúlyozottan az alperes jogellenes magatartásának következtében kényszerült.
- [47] A felperes a ...-P... Bt. egyedüli tagja, egyben vezető tisztségviselője. A saját magának történő bérkiutalás egy speciális jogviszony keretein belül történt, tekintettel arra, hogy a

felperes egyszerre volt munkavállaló, valamint töltötte be a munkáltatói jogkör gyakorlásáért felelős személy feladatát is, tehát kvázi saját magát foglalkoztatta.

- [48] A felperes pozíciója a jogellenes felmentését megelőzően is fennállt, korábban is volt jövedelme a ...-P... Bt-ből, csak a felmentést követően vált szükségessé havi meghatározott összeg rendszeres kiutalása annak érdekében, hogy kiadásait fedezni tudja. Erre azonban a felmentést megelőzően is lehetősége lett volna vezető tisztségviselőként, ő azonban a vállalkozásba szeretne volna fektetni a pénzét.
- [49] Tekintettel arra, hogy a felperes következetesen állította, miszerint a ...-P... Bt-ből kivett összeg felül más jövedelme nem volt, és a peres eljárás során az alperes sem tudta azt bizonyítani, hogy a felperes bárkivel munkaviszonyt létesített volna, a ...-P... Bt-ből kivett összeg nem képezheti beszámítás alapját, így a felperesnek az elmaradt jövedelem tekintetében nem kellett levonnia semmilyen összeget.
- [50] Téves az az alperesi hivatkozás is, hogy a bíróságok iratellenes döntést hoztak, azok megfeleltek mind a Pp. 206. §-ának, mind pedig a Pp.163. §-ban foglaltaknak.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [51] A felülvizsgálati kérelem megalapozott.
- [52] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig, a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [53] A felek a felülvizsgálati eljárásban nem támadták sem a jogviszony jogellenes megszüntetését rögzítő ítéleti megállapítást, sem a felperest megillető végkielégítés összegét, ezért ezekkel a Kúriának nem volt módja foglalkozni.
- [54] Az alperes felülvizsgálati kérelmében az Mt. 169. §-ának és 172. § (1) bekezdése megsértését panaszolta. Hivatkozása szerint a 3/2014. (III. 31.) KMK véleményben foglaltak szerint az igény jogcímenként érvényesíthető, ez pedig jelen esetben nem történt meg. A felperes által megtérült jövedelmet pedig a bíróságok tévesen értékelték.
- [55] Alaptalanul állította az alperes a 3/2014. (III. 31.) KMK véleményben írtak megsértését az Mt. 169. §-ával összefüggésben. A KMK vélemény szerint is jogcímeket kell tételenként megjelölni, és ezzel összefüggésben az igényt kimunkálni. Jelen esetben azonban a jogellenes jogviszony megszüntetéséhez kapcsolódó elmaradt illetmény volt a vitatott, vagyis ezen a jogcímen élt keresettel a

felperes. Ezen túlmenően az alperes további tételes - esetleg havi bontású - kimunkálás iránti igényének nem volt jogszabályi alapja.

- [56] Az Mt. 82. § (1) és (2) bekezdése értelmében a munkáltató köteles megtéríteni a jogviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben okozott kárt. A munkaviszony körében elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés nem haladhatja meg a munkavállaló 12 havi távolléti díjának összegét.
- [57] Az Mt. 169. § (1) bekezdése értelmében a munkaviszony körében az elmaradt jövedelem megállapításánál az elmaradt munkabért és annak a rendszeres juttatásnak a pénzbeli értékét kell figyelembe venni, amelyre a munkavállaló a munkaviszony alapján a munkabérén felül jogosult, feltéve, ha azt a károkozás bekövetkezését megelőzően rendszeresen igénybe vette. Ezen rendelkezés hiányában, továbbá az Mt. 177. §-a alapján alkalmazandó a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.) 6:528. § szabálya folytán elmaradt jövedelemként nem a munkavállaló távolléti díját, hanem az elért havi átlagkeresetet kell alapul venni. Ennek összege meghatározásánál megfelelően alkalmazandó a 3/2014. (III. 31.) KMK véleményben és a 6/2016. (XI. 28.) KMK véleményben kifejtett álláspont. Irányadó továbbá az 1/2016. (V. 22.) PK vélemény, amelynek I. pontja is az „átlagkereset” meghatározását tartalmazza.
- [58] Az Mt. 172. § (2) bekezdése alapján az Mt. 172. § (1) bekezdés b) pontja szerint a munkavállalót kárenyhítési kötelezettség terheli. Ennek teljesítése vizsgálatokor az ügy egyedi sajátosságait kell értelmezni és értékelni (Mfv.I.10.372/2017/3.).
- [59] Jelen esetben a felperes kárenyhítési kötelezettségének azáltal tett eleget, hogy - saját állítása szerint is - bt-jével munkaviszonyt létesített. Ezt erősítette meg a 2018. szeptember 26-án kelt ... számú előkészítő irat (... oldal utolsó előtti bekezdés), valamint a felülvizsgálati ellenkérelem (... oldal utolsó előtti bekezdés). Megalapozatlan azonban felperes állítása miszerint csak saját vagyonának átcsoportosítása történt ezzel. Felperes szabadon dönthetett arról, hogy az elért eredményt jövedelemként kiveszi a vállalkozásból, vagy azt abba fekteti. Jelen esetben - bérkartonnal igazoltan - a felperes a Bt-jétől munkabér jövedelemben (a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 4. § (1) bekezdés) részesült.
- [60] Tekintettel arra, hogy a felperes új munkaviszonyt létesített, ahonnan jövedelme származott, ennek összegét értékelni kell az alperes által fizetendő kártérítés mértékénél.
- [61] Az eljáró bíróságok elfoglalt jogi álláspontjuk miatt a felperes megtérült jövedelmével nem foglalkoztak. Nem értékelték a 2017. évre rendelkezésre álló bérkartont (31. sorszámú beadvány melléklete), a felperes Bt-től kapott munkaberről szóló állítását és nem vonták vizsgálódási körbe azokat a kártérítésre vonatkozóan, így pedig az elmaradt jövedelem mértékéről nem tudtak helytálló döntést hozni. A szükséges bizonyítás lefolytatása után lesz a bíróság abban a helyzetben, hogy megalapozott, mindenre kiterjedő döntést hozhasson.

- [62] Erre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, az elmaradt munkabérre vonatkozó rendelkezést az elsőfokú ítéletre kiterjedően hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján.
- [63] A megismételt eljárásban első fokon a Budapest Környéki Törvényszéknek kell eljárnia a 2019. évi CXXVII. törvény 183. §-ával módosított 2020. április 1-jétől hatályos 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 20. § (2) bekezdése szerint, amely értelmében ezen időszaktól kezdődően a törvényszék mint munkaügyi bíróság jár el a munkaügyi perekben.

A döntés elvi tartalma

A munkavállaló szabadon dönthet arról, hogy vállalkozásából az elért eredményt jövedelemként kiveszi, vagy a vállalkozásába fekteti.

Amennyiben a munkaviszonya jogellenes megszüntetését követően kárenyhítési kötelezettségének eleget téve, saját vállalkozásából - igazoltan - munkabérben részesül, ezen jövedelem beszámítandó a munkáltatótól származó jövedelempótló kártérítés összegébe (Mt. 82. §, 172. § (1) bekezdés b) pont).

Záró rész

- [64] A hatályon kívül helyezett rendelkezések tekintetében a Kúria a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség és illeték mértékét a Pp. 275. § (5) bekezdése alapján csak megállapította azzal, hogy annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság fog dönteni.
- [65] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 29. § (2), (3) bekezdése alapján.
- [66] Ez ellen a részítélet ellen a Pp. 271 § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2020. június 3.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró